

دکتر محمد استعلامی؛ مولوی شناسی بزرگ در جشنواره یکی بود یکی نبود

فرشته توپسرکانی - تورنتو

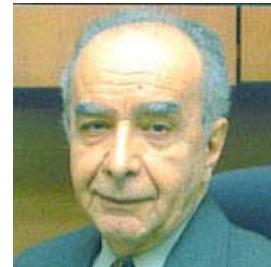
28-05-2008

[برای دوستان خود بفرستید](#)

[چاپ کنید](#)

جشنواره بزرگ فرهنگی هنری تابستان 2008 تورنتو "جشن تیرگان"، بی شک از بیسابقه ترین حوادث تاریخ فعالیت های فرهنگی ایرانیان چه در داخل و بویژه در خارج از ایران است. کوشندگان این راه توانسته اند نخبان ایرانی را از چهارگوشه عالم دعوت کنند تا در روزهای 17 تا 20 جولای در تورنتو گردهم آیند. در میان میهمانان جشنواره "یکی بود یکی نبود"، دکتر محمد استعلامی هم حضور خواهد داشت و درباره مولوی سخنرانی خواهد کرد. چنانکه می دانیم یونسکو، (سازمان فرهنگی و علمی ملل متحد)، سال 2007 میلادی را که مصادف با هشتصدمین سال تولد مولوی بود سال "مولانا" اعلام کرد، و با آن که چند ماهی از این سال گذشته، تجلیل ها و بزرگداشت ها از سوی شیفتگان این شاعر پارسی گوی حتی در غرب، بویژه آمریکا همچنان ادامه دارد.

محمد استعلامی که از او تاکنون بیش از بیست جلد کتاب و سی مقاله پژوهشی چاپ شده، طی 20 سال گذشته روی آثار مولوی کار کرده و برای نخستین بار متن درست مثنوی را مطابق با معتبرترین نسخه های موجود در هفت جلد منتشر کرده است. آثار پرارزش دیگری چون نقد و شرح تذکره الاولیای عطار، درس حافظ حاوی متن و شرح تمامی غزلهای حافظ، بررسی ادبیات امروز ایران، ادبیات دوره بیداری و معاصر، همکاری در تالیف لغت نامه دهخدا و نیز سی و شش مقاله پژوهشی را می توان در کارنامه او مشاهده

کرد. محمد استعلامی آنچنان که خود در شرح حالش می گوید متولد شهر اراک است و تا آخر دوران دبیرستان را هم در همان شهر بود. بعد به تهران رفت و از دانشسرایعالی لیسانس گرفت. پیش از ورود به دوره دکتری مدتی به تحقیق در جامعه شناسی و مطالعات اجتماعی پرداخت و از این خرسند است که رساله دکترایش را تحت نظر استاد بدیع الزمان فروزانفر به پایان رسانیده است (نقد و شرح تذکره الاولیای عطار).

استعلامی شروع کار خود را همان زمانی می داند که رساله دکترایش را می نوشت. یعنی آغاز مطالعاتش درباره ادبیات صوفیانه. او خود را نه صوفی می داند و نه خانقاهی، بلکه پژوهشگری است که چندین هزار صفحه کتاب و مقاله در این باره چاپ کرده است. استعلامی چندسال پیش از به پایان رساندن دوره دکتری، تدریس در دانشگاه را آغاز کرد و همزمان به دانشجویان خارجی هم ادبیات ایرانشناسی درس می داد. او نخستین کسی بود که تدریس ادبیات معاصر را در برنامه درسی دانشگاه های ایران قرار داد. دکتر استعلامی خود را در کار مثنوی شاگرد بدیع الزمان فروزانفر می داند و در کار بزرگ ده جلدی شمس تبریزی، از جلد هفتم به عنوان دستیار کار کرده است. پس از درگذشت بدیع الزمان فروزانفر و دو استاد بزرگ دیگر مثنوی یعنی جلال همایی و مجتبی مینوی، وی به این فکر افتاد که چاپ درستی از مثنوی همراه با توضیحات در ادبیات ایران وجود ندارد. البته او کتاب "مثنوی" موجود، کار نیکلسون محقق انگلیسی را بهترین می داند، ولی در زمان چاپ آن کتاب همه دست نویس های مثنوی در دسترس نیکلسون نبود. از این رو نیاز به کاری تازه تر دیده می شد، زیرا مجتبی مینوی از دست نویس های مثنوی موجود در کتاب خانه های مصر و ترکیه فیلم و عکس تهیه کرده و به ایران آورده بود. محمد استعلامی با کمک همان دست نویس ها دریافت که عبارت های مثنوی در بسیاری موارد آن نیست که در چاپ های قبلی آمده بود. لذا با بهره گیری از دست نویس ها متن صحیحی از مثنوی را با نقطه گذاری و نیز تفسیر ابیات تهیه و آن را در هفت جلد منتشر کرد که به عقیده او برای دانشجویان و حتی دانش آموزان درک مثنوی را ساده خواهد کرد و به این ترتیب آموزش مولانا گسترش خواهد یافت. دکتر محمد استعلامی معتقد است دانشگاه را باید به درون خانه ها برد. او علاوه بر تدریس در ایران، در دانشگاههایی چون نیویورک، جواهر لعل نهرو(هند)، پنسیلوانیا، برکلی و مک گیل(مونترآل) ادبیات فارسی تدریس کرده است. دکتر استعلامی از سال 2002 به میل خود از تدریس کناره گرفت و به تحقیق در ادبیات فارسی که از سال ها پیش در نظر داشت پرداخت. دکتر محمد استعلامی 22 سال است که در خارج از ایران زندگی می کند و ساکن مونترآل کاناداست.

منابع:

مجله اعتبار، چاپ مونترآل

سایت اینترنتی رادیو بین المللی فرانسه

سایت اینترنتی صدای آمریکا

About Us

Powered by: PHPCow.com